

Children's University
Gandhinagar

Faculty of Arts

Master of Arts

Syllabus for

Sanskrit (CBCS Programme)

Semester – 2

Effective from June 2020

SEMESTER-2

Subject Group Name: Core Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKC-201	Prachin Garbhvidya – 2	20	50	20	50	40/100
MASKC-202	Samskaravidhanam – 2	20	50	20	50	40/100
MASKC-203	Katha-Sahityam (Panchtantram)	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	60	150	60	150	120/300

Subject Group Name: Elective Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKE-211	Niti Sahityam -1	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

Subject Group Name: Foundation Course

Subject Code	Subject Name	Evaluation Components				Total
		EXTERNAL		INTERNAL		
		PASSING MARKS	OUT OF MARKS	PASSING MARKS	OUT OF MARKS	
MASKF-221	<u>Sanskrit</u> <u>Bhashavabodhanam – 2</u>	20	50	20	50	40/100
	Grand Total	20	50	20	50	40/100

CORE-201

Course: M.A.

Code: MASKC201

Paper Name: प्राचीन गर्भविद्या – २

Objective- Studying this paper will introduce students to the invaluable treasures of ancient Indian embryology.

Outcome- Students will be exposed to the glorious scientific heritage of Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC201	प्राचीन गर्भविद्या – १	1.	संहिता साहित्य परिचय
			2.	काश्यपसंहिता का परिचय
			3.	काश्यपसंहिता के कतिपय अंशो का अध्ययन
			4.	गर्भिणी की दिनचर्या

संदर्भग्रन्थ: -

- १) काश्यपसंहिता – नेपालराज हेमराजशर्मणा, चौखम्भा ओरियन्टालिया
- २) काश्यप संहिता का सांस्कृतिक मूल्याङ्कन, प्रो. डॉ.योगेशचन्द्र मिश्र, कृष्णदास अकादमी, वाराणसी

CORE-202

Course: M.A.

Code: MASKC202

Paper Name: संस्कार विधानम्- २

Objective of this Paper: Students perceive the importance of Indian culture through the scientific and logical facts behind our sixteen sacraments.

Outcome- To convey to the next generation the significance of our recited sacraments and their logical understanding.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC202	संस्कार विधानम्	1.	संस्कार – व्याख्या/विवेचन
			2.	संस्कारचन्द्रिका परिचय, पारस्करगृह्य सूत्र अभ्यास
			3.	नव तः द्वादश संस्कार अध्ययन
			4.	त्रयोदश तः षोडश संस्कार अध्ययन

संदर्भग्रन्थः -

- १) पारस्कर गृह्यसूत्र - व्याख्याकार : डॉ.जमुनापाठक – चौखम्बा विद्याभवान
- २) षोडश संस्कार – पं श्रीराम शर्मा – प्रकाशक : अखण्ड ज्योति संस्थान, मथुरा
- ३) संस्कारप्रकाश, गीताप्रेस गोरखपुर
- ४) संस्कारविधि , गीताप्रेस गोरखपुर
- ५) संस्कार-चन्द्रिका, व्याख्याकार-डॉ.सत्यव्रत सिद्धान्तालंकार, प्रकाशक: विजयकृष्ण लखनपाल

CORE-203

Course: M.A.

Code: MASKC203

Paper Name: कथा-साहित्यम् पंचतंत्रम् (काकोलूकीयम्)

Objective of this Paper: Students know and propagate the importance of Sanskrit literature in child development.

The teachings of Panchatantra lead towards realising values to children and its ubiquity will gain momentum.

Outcome of this Paper: Students would be able to acknowledge the literary riches of their all-time great Sanskrit literature.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
CORE	MASKC203	कथा-साहित्यम् पंचतंत्रम्(काकोलूकीयम्)	1.	कथा साहित्य का परिचय
			2.	पंचतंत्र ग्रंथ एवम् कर्ता परिचय
			3.	काकोलूकियम् (चतस्रः कथाः)
			4.	काकोलूकियम् (पञ्च कथाः)

संदर्भग्रन्थः -

- १) पञ्चतन्त्रम् – सम्पादक : प्रो.बालशास्त्री, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- २) काकोलूकियम् – पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद
- ३) संस्कृत साहित्य का इतिहास, बलदेवान्द उपाध्याय, चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- ४) A History of Sanskrit Literature, A.Macdonell, Motilal Banarasidas Publishers, Delhi

ELECTIVE - 211

Course: M.A.

Code: MASKEC -211

Paper Name: नीतिसाहित्यम् – १

Objective of this Paper:

Students know the prose and poetry of Sanskrit literature.

To understand the important fact of learning process that Value based study is very necessary from the childhood.

To learn the varied moral values found in Nitisahitayam.

Outcome of this Paper:

Students would be able to acknowledge the literary riches of their all-time great Sanskrit literature.

Students will acquire many skills to live and mold life with proper wisdom.

Type	Paper Code	Paper Name	Units	
ELECTIVE	MASKEC-204	नीतिसाहित्यम् – २	१	संस्कृत-नीतिसाहित्य का परिचय
			२	महाभारत एवम् भर्तृहरि का परिचय
			३	विदुरनीति: (अध्याय-५) अभ्यास:
			४	नीतिशतकम् (कतिपय अंशः)

संदर्भग्रन्थः -

- १) नीतिशतकम् : संपादक : डॉ. बलवानसिंह यादव, चौखम्बा संस्कृत भवन, वाराणसी
- २) नीतिशतकम् : कृष्णमणि त्रिपाठी, प्रकाशक : चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- ३) भर्तृहरि : कविता का पारस पत्थर, सुधीर रंजन सिंह, राजकमल प्रकाशन
- ४) Bhartihari – neeti and vairagyashatak, K.M.Joglekar, Oriental Publishing Company, Bombay
- ५) सम्पूर्ण विदुरनीति, डॉ. प्रीतिप्रभा गोयल, पब्लिकेशन : आर.जी.ग्रूप
- ६) नीतिशास्त्र प्रवेश, J.S. Mackenzie, अनुवाद : डॉ. बी.जी.देसाई, युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड

Foundation – MSKFC-221

Course: M.A.

Code: MASKFC-221

Paper Name: संस्कृत-भाषावबोधनम्- २

Objective of this Paper:

Students learn to speak in Sanskrit language.

To demolish the prevalent wrong concepts and mentality as to speak in Sanskrit is the toughest task.

To establish proper concept of Sambhashan (Spoken) Sanskrit as it is the easiest language to learn and to speak in Sanskrit can be anybody's cup of tea.

Outcome of this Paper:

Students will be aware of the general rules of Sanskrit grammar.

Students will be able to read Sanskrit subject in Sanskrit language.

Students will easily acquire day to day communication in Sanskrit Language.

	Paper Code	Paper Name	Units	
Foundation	MASKFC-205	संस्कृत-भाषावबोधनम्- २	१	भाषाप्रवेशः पाठः -२६ तः ३१ पर्यंतम्
			2.	भाषाप्रवेशः पाठः -३२ तः ३७ पर्यंतम्
			3.	भाषाप्रवेशः पाठः -३८ तः ४३ पर्यंतम्
			4.	भाषाप्रवेशः पाठः -४४ तः ५० पर्यंतम्

संदर्भग्रन्थः -

- भाषाप्रवेशः, सम्पादकाः- डॉ चाँदकिरण सलूजा, डॉ। विश्वासः, सुधीष्टकुमार मिश्रः, गिरीशचन्द्र तिवारी, एम्। वि। मोहनः संस्कृत भारती, नव देहली
- प्रथमा दीक्षा , प्रकाशन- राष्ट्रियसंस्कृत संस्थान देहली
- अनुवाद चन्द्रिका, चक्रधर नौटियाल, मोतीलाल बनारसीदास, चौखम्बा प्रकाशन
- संस्कृत वाक्य संरचना, वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भण्डार
- संस्कृत पंकजम्, पंकजः झा, प्रकाशकः – श्री बैद्यनाथ संस्कृत संस्थान, देवघर, झारखंड
- संस्कृत स्वयं शिक्षक, श्रीपाद दामोदरः साटवालेकरः, प्रकाशकः – राज्यपाल एन्ड सन्स , देहली
- प्रमुख संस्कृतम्, प्रकाशकः – बी.ए. पी.एस. स्वामीनारायण संस्थान, बोटाद, गुजरात